

МОТИВИ

към проект на Наредба за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие

1. Причини, които налагат издаването на Наредба за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие:

На 13.10.2015 г. новият Закон за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) е обнародван в Държавен вестник (бр. 79 от 2015 г.). Законът влезе в сила от 01.08.2016 г. и отмени действащия до този момент Закон за народната просвета (ЗНП) (обн., ДВ, бр. 86 от 1991 г.).

Наредбата за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие се издава на основание чл. 22, ал. 8, във връзка с чл. 22, ал. 2, т. 12 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Държавният образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване определя единните минимални и задължителни правила и норми към архитектурната и работната среда, необходима за ефективно протичане на образователния процес в детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

Наредбата включва:

1. изискванията към физическата среда за постигане на резултатите от предучилищното образование на децата;

2. изискванията към физическата среда за постигане на резултатите от училищното образование, включващи и:

2.1. Изисквания към физическата среда при целодневна организация на учебния ден в училищното образование.

2.2. Изисквания към физическата среда в професионалното образование и обучение.

2.3. Изисквания към физическата среда в специалните училища.

2.4. Изисквания към физическата среда в училищата към местата за лишаване от свобода.

2.5. Изисквания към физическата среда в иновативните училища.

3. изискванията към физическата среда за извършване на дейностите от центровете за подкрепа за личностно развитие;

4. техническите и технологичните условия за организиране и провеждане на дистанционна форма на обучение от училищата;

5. изискванията към физическата среда в ученическите общежития.

6. условията за информационното и библиотечно - информационното обслужване на учениците;

7. изискванията към помещенията за организиране на обедното хранене за децата и учениците от I до VII клас;

8. насоки за модернизация на физическата среда в училищата.

Изискванията към физическата среда в специалните училища се уреждат за първи път в тази наредба, като в отделно приложение към нея се съдържат конкретни изисквания по видове кабинети.

Изискванията към физическата среда в детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие, определени в тази наредба, се отнасят до:

1. терена, сградите и помещенията;

2. достъпната и безопасната архитектурна среда;

3. физическите елементи на образователната среда – шум, осветление, температура, визуални, звукови сигнали, инфраструктура и комуникации;

4. оборудването и обзавеждането на помещенията;

5. помещенията за организиране на обедното хранене на децата и учениците;

6. подкрепящата среда.

Наредбата за физическата среда се придържа основно към действащите изисквания, съдържащи се в Наредба № РД-02-20-3 от 21.12.2015 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на сгради за обществено обслужване в областта на образованието и науката, здравеопазването, културата и изкуствата.

При създаването на Наредбата са взети под внимание и нормативните актове, касаещи здравните изисквания към институциите в системата на предучилищното и училищното образование, изискванията за достъпна среда, противопожарните изисквания, както и множество правила, отнасящи се до различни аспекти на физическата среда.

Наредбата съдържа и Насоки за модернизация на физическата среда в училищата. Основните характеристики при модернизация на физическата среда в училищата са:

1. Интегрираност и устойчивост на идеята, цялостен подход.

2. Иновативност на цялостната концепция и проектните решения.

3. Използване на нови, ефективни информационни и комуникационни технологии за интерактивно образование.

4. Комфорт на физическата среда за обучение и работното място.

5. Безопасност и достъпност на средата, отговаряща на действащата нормативна уредба.

6. Естетизация (естетическите и художествените качества) на физическата среда за художественото и естетическото въздействие на сградите, формите, съоръженията и елементите за привличането и задържането на децата в училищната среда.

Проектът на Наредба е изготвен в съответствие с актуалните разпоредби на Закона за предучилищното и училищното образование, Закона за устройство на територията, подзаконовите нормативни актове по прилагането им и съобразно действащата нормативна уредба.

2. Цели на проекта на Наредба

С издаването на Наредбата ще бъдат регулирани обществено значими отношения и дейности, свързани с развитие на предучилищното и училищното образование.

Държавният образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване цели да се определят единните минимални и задължителни правила и норми към архитектурната и работната среда, необходими за ефективно протичане на образователния процес в детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

С наредбата, в съответствие с капацитета на сградния фонд, специфичните изисквания към физическата среда и Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование приета с Постановление № 219 на Министерския съвет от 2017 г. (обн., ДВ, бр. 81 от 2017 г.) ще се определят:

1. максималният брой на групите и децата в група в детските градини;
2. максималният брой на паралелките, групите и на учениците в тях в училищата.

С наредбата се цели създаването на съвременна физическа среда с интегрирани в нея образователни технологии за възпитание, социализиране, обучение и отглеждане на деца и ученици.

С Наредбата за физическата среда се създават правила, понятия и изисквания, касаещи физическата среда и информационното осигуряване, които до момента не са били предмет на правна регулация.

Така с нея за пръв път се дават легални дефиниции на понятия като: „класна стая“, „езикова лаборатория“, различните специализирани кабинети и др.

Наредбата поставя изисквания към оборудването и обзавеждането в помещенията, в които се осъществява образователния процес, както и насоки за

организация на пространството, целяща да осигури ефикасност, безопасност и уют в процеса на придобиване на нови знания, умения и компетентности.

Изискванията към информационното осигуряване ще даде възможност на децата и учениците да придобият компетентностите, необходими за успешната им личностна и професионална реализация чрез осигуряване на достъп до информационни ресурси и развитие на умения за търсене и ползване на информация, както и изискванията към центровете за библиотечно-информационно обслужване в училищата ще осигурят на учениците свободен достъп до информация от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата наредба

Проектът на Наредба няма да изисква допълнителни финансови средства от държавния бюджет. Съответният финансиращ орган, в рамките на утвърдения му бюджет, поетапно ще привежда физическата среда на образователните институции в съответствие с изискванията на тази наредба. Финансиращият орган ще може да кандидатства по национални програми и оперативни програми, както и по Програмата за изграждане, пристрояване, надстройка и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища за периода 2020 – 2022 г.

4. Очаквани резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива

В резултат на прилагането на Наредбата ще се създадат единните минимални и задължителни правила и норми към архитектурната и работната среда, необходими за ефективно протичане на образователния процес в детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие. Ще се създаде и съвременна физическа среда с интегрирани в нея образователни технологии за възпитание, социализиране, обучение и отглеждане на деца и ученици.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз

Предложеният проект на наредба не е свързан с прилагането на европейското законодателство, поради което не се налага да бъде изготвена справка за съответствие с правото на Европейския съюз.